

předpokladu spoluviny ve smyslu § 5 tr. zák., jelikož prý není dokázáno, že právě stěžovatel svými slovy vzbudil ve V-ovi »účinné motivy« k vykonání trestného činu nebo k pokračování v něm. Námitka je v obojím směru bezpodstatná. Především je právě mylným názor zmateční stížnosti, že pojmovým znakem spoluviny na trestném činu ve smyslu § 5 tr. zák. ve všech jejích jednotlivých formách jest předchozí domluva s bezprostředním pachatelem činu. Předchozí dorozumění se s pachatelem požaduje se pouze při spoluvině ve smyslu poslední věty § 5 tr. zák., předchozí dorozumění se o pomoci a přispění, které po dokonání činu pachateli poskytnuty býti mají, nebo o podílu na zisku a užitku, na rozdíl od podílnictví ve smyslu § 6 tr. zák., při němž takovéto předchozí dorozumění je přímo vyloučeno. Také ten, kdo na pachatele, ke spáchání trestného činu již rozhodnutého dolosně působí k tomu cíli, aby ho v jeho rozhodnutí posílil, ho k provedení, pokud se týče dokonání činu podnítl a povzbudil, nese za čin jím spáchaný zodpovědnost jako intelektuelní pomocník, a to i v případě takovém, v němž onu svoji činnost vyvíjí teprve v době, kdy bezprostřední pachatel byl s prováděním trestného činu již započal. Napadený rozsudek spatřuje stěžovatelovu spoluvinu na trestném činu Albína V-a v tom, že jeho zlý skutek radou a schvalováním nastrojil. V rozhodovacích důvodech rozsudku se zjišťuje, že stěžovatel, když viděl, že se V. žene na H-a s vidlemi a že ho bije po hlavě, naň volal vícekrát »doraz ho, když to uděláš ty, nemusím to dělat já«, a že byl při tom H. V-em ještě několikrát vidlemi přes ruku udeřen. Nehledě tudíž k tomu, že dle rozsudkového zjištění volal stěžovatel na V-a ona slova již tehdy, když viděl, že se V. na H-a s vidlemi žene, tedy ještě před tím, než V. s vlastní trestní činností započal, zjišťuje rozsudek, že bil H-a vidlemi ještě přes ruku, zatím, co naň stěžovatel ona slova, jím vícekrát opakovaná, volal; k tomu dlužno dodat, že dle rozsudkového zjištění utrpěl H. vedle poranění na hlavě také krevní podlitinu na levé ruce. Právem dospěl tudíž nalézací soud k závěru, že stěžovatel zlý skutek V-ův radou a schvalováním nastrojil, čímž zároveň způsobem, jakoukoliv pochybnost vylučujícím zjistil i příčinnou souvislost mezi slovy stěžovatelovými a činem V-ovým, jejíž zjištění v něm tudíž zmateční stížnost neprávem postrádá. Je proto bezpodstatnou i námitka, uplatňovaná stížností v témž spojení s hlediska důvodu zmatečnosti dle § 281 čis. 5 tr. ř. v ten smysl, že se rozsudek o oné příčinné souvislosti nezmiňuje. Pokud konečně stížnost dovozuje, že o navádění, pokud se týče o radě a schvalování ve smyslu § 5 tr. zák. nemůže býti řeči také proto, že prý V. stěžovatelových slov vůbec neslyšel, není provedena po zákonu, jelikož se tímto tvrzením uchyluje od opácného skutkového zjištění rozsudkového, dle něhož V. slova stěžovatelova musil slyšet.

Čís. 786.

Spolupachatelem jest také ten, kdo přispěl k provedení činu částečně, třeba v roli podržené, jen když byl veden tímž úmyslem, jako ostatní pachatelé.

(Rozh. ze dne 30. března 1922, Kr II 179/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 4. února 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže dle §§ 171, 174 II a), 176 II c) tr. zák.

Důvody :

Uplatňujíc číselně jediný důvod zmatečnosti dle § 281 čís. 9 (patrně čís. 9 a) tr. ř., zmateční stížnost nejprve dovozuje, že se stěžovatel provedení krádeže, spáchané druhým obžalovaným Maxem H-em, činně nijak nesúčastnil, v tom pak, že provedení činu H-em nezamezil, prý zločinného jednání spatřovati nelze. Stížnost tvrdí, že H. přišel ke stěžovateli do čistírny vozů a že po něm žádal hadr, stěžovatel pak v domnění, že H., který byl v obličejí černý, si chce obličej utřít, mu k tomu cíli dal hadr, do něhož pak H. dle rozsudkového zjištění zabalil ukradené věci. Pro zjištění, že H. řekl stěžovateli, že potřebuje hadr na zabalení starého železa, nebyl prý podán žádný důkaz, rovněž prý nikdo ani netvrdil, že by se byl stěžovatel s H-em o krádeži smluvil. Nanejvýš mohla prý by tudíž u stěžovatele býti řeč o spoluvinně na krádeži, spáchané H-em, pak ale prý odpadá zločinná kvalifikace vůbec tak, že prý stěžovatel měl býti uznán vinným pouhou spoluvinou na přestupku krádeže. Touto námitkou uplatňuje stížnost vlastně i důvod zmatečnosti dle § 281 čís. 10 tr. ř. Zmateční stížnost nelze namnoze vůbec považovati za provedenou dle zákona. Tvrzení její, že se stěžovatel provedení krádeže činně nesúčastnil a že zejména dal hadr H-ovi, který k němu přišel do čistírny vozů, v domnění, že si H. chce utřít obličej a jen za tím účelem, aby si jej utřít mohl, jest v podstatném rozporu se skutkovým zjištěním rozsudkovým, dle něhož H. nejen vzal dvě nosná péra, ležící na nádraží vedle hromady starého železa, se souhlasem a svolením stěžovatelovým a ve srozumění s ním, nýbrž je mimo to zamotal do hadru, který mu stěžovatel k jich zabalení byl přinesl, a je pak přes koleje odnášel. V rozhodovacích důvodech rozsudku uvádí se výslovně, že soud neuvěřil údajům stěžovatelovým, týkajícím se hadru, a poukazuje se v tom směru jednak na určitou výpověď H-ovu, jednak na stěžovatelovo doznání činu před vyšetřujícím četníkem. Nebyla by tedy stížnost odůvodněna ani tehdy, měla-li by se námitka, že pro dotyčné zjištění rozsudkové nebyl podán důkaz, pojímati snad jako výtku zmatku dle § 281 čís. 5 tr. ř., jakoby totiž rozsudek neuváděl pro ono zjištění důvodů. Rozsudek zjišťuje dále, že hned tehdy dal H. stěžovateli se slovy: »Drž hubu« cichorii, a spatřuje v jejím přijetí stěžovatelem prospěch, jehož se mu z činu dostalo. Tím pozbývá půdy námitka zmateční stížnosti, že nelze míti za to, že by se byl stěžovatel súčastnil krádeže, ze které mu nekynul žádný prospěch. Slovným zněním shora uvedené námitky, dle níž nikdo ani netvrdil, že by se byl stěžovatel s H-em o krádeži smluvil, zmateční stížnost neuplatňuje právní názor, že pojmovým znakem spolupachatelství jest předchozí srozumění se pachatelů o trestném činu, podobný názor bylo by označiti zcela nepochybně jako mylný. Pojmu srozumění se, o němž mluví stížnost, odpovídá však rozsudkem výslovně zjištěný souhlas, srozumění stěžovatelovo s tím, aby H. ona dvě nosná péra vzal (odcizil), jeho svolení k tomu, aby se tak stalo. Spolupachatelství pak zakládá vědomá spolu-

činnost dvou nebo více osob při provedení trestného činu, při čemž se nevyžaduje ani, aby se snad všichni společníci účastnili provedení činu od počátku až do konce, ani, aby na něm brali účast stejnoměrnou a rovnocennou. Také ten z nich, kdo k němu přispěje jen částečně a v roli podřízené, je spolupachatelem činu, je-li při tom veden tímž zlým úmyslem jako ostatní. Správně spatřuje proto nalézací soud účast stěžovatelovu na provedení krádeže již v tom, že přinesl H-ovi k zabalení nosných peronen hadr, v němž je pak H. z místa činu odnášel, a podřadil tudíž právem zjištěné jednání jeho skutkové podstatě zločinu krádeže ve smyslu §§ 171, 174 II a) tr. zák.

Čís. 787.

Podlouný vývoz předmětů potřeby do ciziny (zákon ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n.).

Plebiscitní území na Těšínsku nebylo »cizinou« ve smyslu zákona o podlouném vývozu.

(Rozh. ze dne 31. března 1922, Kr II 536/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 18. září 1920, pokud jím byla obžalovaná uznána vinnou přestupkem dle § 2 lit. a) zákona ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a obžalovanou z obžaloby sprostil.

Důvody:

Zmateční stížnost veřejného obžalobce, odporující rozsudku první stolice jen, pokud jím obžalovaná byla uznána vinnou přestupkem dle § 2 lit. a) zákona ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n., dovolává se ve prospěch obžalované zmatečního důvodu čís. 9 lit. a) § 281 tr. ř., jest oprávněná. Nalézací soud zjistil, že obžalovaná dopravovala dne 11. května 1920 bez potřebného povolení 40 m povijanů z Mor. Ostravy do Orlové. Tato obec leží v okrese Frýštátském, který v době činu, o nějž jde, patřil k plebiscitnímu území, ležícímu na západ od tehdejší demarkační čáry. Náзору nalézacího soudu, že toto území jest považovati za cizinu ve smyslu zmíněného zákona, nelze přisvědčiti. Čsl. republika a její vláda v kritické době výsostných práv v tomto území nevykonávala a důsledkem toho bylo — dle ustanovení § 1 čís. 1 vládního nařízení ze dne 26. dubna 1920, čís. 291 sb. z. a n., že celním územím ve smyslu zákona ze dne 20. února 1919, čís. 97 sb. z. a n. (totiž územím, pro něž stanoví se výhradně právo státu Československého, vybíratí celní dávky a podrobovatí zboží dovážené, vyvážené a provážené celnímu řízení) bylo až do definitivního stanovení hranice Čsl. státu území, jsoucí v dosahu moci čsl. vlády. — Proto zejména celním úřadům československým bylo nakládati s plebiscitním územím jakožto s obvodem ležícím mimo celní území československé. Výsostných práv nevykonával v plebiscitním území jiný stát (vláda jiného státu). Plebiscitní území bylo naopak pod správou mezinárodní plebiscitní komise, která je z příkazu dohodových velmocí sprá-